

Andrzej L. Komorowski [ORCID: 0000-0002-5763-7921]

redaktor naukowy

„Państwo i Społeczeństwo – Medycyna i Zdrowie Publiczne”

## WPROWADZENIE

Z wielką przyjemnością oddaję w Państwa ręce kolejny numer „Państwa i Społeczeństwa” poświęcony medycynie i zdrowiu publicznemu. Niektórzy autorzy i recenzenci bieżącego numeru pisali swoje teksty wykorzystując kwarantannę lub – jak niżej podpisany – izolację związaną z zakażeniem COVID-19. W ten sposób można przewrotnie powiedzieć, że środowisko akademickie nie tylko nie poddaje się epidemii, ale wręcz wykorzystuje ją do działań zmierzających do rozwijania nauki nie tylko związanej bezpośrednio z zagadnieniami wirusologicznymi.

W aktualnym numerze znajdują Państwo szereg bardzo interesujących, w mojej ocenie, artykułów.

Artykuł redakcyjny na zaproszenie to gratka dla czytelników. Koledzy z Uniwersytetu Harvarda – dr Pamela W. Lu, dr Adam C. Fields i dr Nelya Melnitchouk, przedstawili w swoim tekście aktualne poglądy na diagnostykę i leczenie guzów wyrostka robaczkowego.

Zwracam Państwa uwagę zwłaszcza na zupełnie pasjonujący artykuł historyczny autorstwa prof. Iaina Macintyre’a dotyczący wciąż zbyt mało znanego Polskiego Wydziału Lekarskiego na Uniwersytecie w Edynburgu. Wydział ten, stworzony w czasie II wojny światowej, działający jeszcze kilka lat po jej zakoń-

czeniu, jest według mnie jednym z najbardziej dobitnych dowodów na wielkość ludzkiego ducha. W dobie masowych egzekucji, „Sonderaktion Krakau”, zbrodni na Wzgórzach Wuleckich i systematycznego tworzenia w okupowanej Polsce rasy niewykształconych podludzi, ten szkocki uniwersytet udostępnił swoje podwoje nie tylko studentom, jak choćby Uniwersytet w Zurychu, ale także nauczycielom akademickim i stworzył niezależny wydział z polskim językiem wykładowym. Wdzięczność polskiego środowiska naukowego wobec Uniwersytetu Edynburskiego powinna być doprawdy wieczna, dlatego na naszych łamach dziękujemy bardzo. Dziękujemy także autorowi za to, że postanowił przybliżyć nam tę wspaniałą historię. Trzeba zauważyć, że przedstawił nam ją nie byle kto, bo zasłużony dla medycyny, chirurgii i historii prof. Iain Macintyre, autor m.in. *Practical Laparoscopic Surgery for General Surgeons* i *Surgeons' lives*.

Kolejny artykuł z dziedziny historii medycyny przenosi nas do XIX w., aby przypomnieć sylwetkę Karola Bogusława Reicherta, anatoma z Prus Wschodnich.

Wśród artykułów oryginalnych zachęcam do lektury analizy powikłań niechirurgicznych u pacjentów oddziałów chirurgicznych, zaproponowanych przez autorów z Indii (Bhavin B. Vasavada i Hardik Patel). Autorzy polscy (Ewa Iwańska i wsp.) prezentują z kolei wyniki analizy związku wieku chorych na raka endometrium z innymi niekorzystnymi czynnikami prognostycznymi.

Numer zamykają artykuły kazuistyczne – koledzy z Kijowa prezentują pięknie ilustrowaną technikę endoskopowego wycięcia uchyłka Zenckera, autorzy z Oświęcimia nietypowy problem diagnostyczny ostrego dyżuru, a zespół autorów z kilku polskich ośrodków przedstawia pomyłkę diagnostyczną związaną z błędną interpretacją zdjęć KT.

Uzupełnieniem tekstów bieżącego numeru jest recenzja monografii *Family – Health – Disease* pod współredakcją naszej sekretarz redakcji oraz sprawozdanie z telekonferencji naukowej organizowanej przez uniwersytet w czeskim Zlinie, m.in. przy współpracy z Krakowską Akademią im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Mając nadzieję, że bieżący numer spełni oczekiwania czytelników, zachęcam Państwa do lektury i życzę szybkiego zakończenia epidemii.